

Listje in cvetje.

Koristna zabava.

Za učence je velika dobrota, da jim je že po naravi prirojena ukaželjnost. Ukaželjnost jih priganja k učenju z neko notranjo silo, ki ima več uspeha kot priganjanje staršev in učiteljev. A kakor se pri telesni hrani slaj pomnožuje z uživanjem,*) enako raste tudi ukaželjnost v istem razmerju, kot se množi in uglablja raznovrstno znanje. Najbolj pa vzbuja ukaželjnost ter pospešuje in utrjuje znanje lastna izkušnja, oziroma lastni poizkusi. Upamo torej, da bode ustrezno mladim, ukaželjnim čitateljem, ako jih opozarjamo na nekatere take reči, ki jim bodo v zabavo, a hkrati v koristno pomnožitev znanja.

I. Optična prevara.

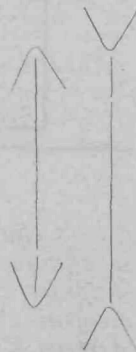
Naredi si dva popolnoma enaka kvadrata (št. 1. in 2.) Enega razpredeli z navpičnimi, drugega pa s poševnimi vzporednicami. Ko bi si ne bil slike sam načrtal, bi te oko prav gotovo prevaralo, in še ka staviti bi hotel, da je prvi kvadrat širji, drugi pa ožji in višji.



Št. 1.



Št. 2.



Št. 3.

Ta prevara se v življenju večkrat ponavlja. Človek, ki ima obleko poševno pisano („štrahasto“) je videti vitkejši in višji nego oni, čigar obleka je pisana v navpični smeri. (Kakšna obleka torej bolj prija debelim osebam?)

Iz istega vzroka se nam zdi pri cilindru visokost večja nepo širokost, dasi je v istini nasprotno res. Majhen možič se vidi s cilindrom večji nego z drugačnim pokrivalom.

V sliki št. 3 sta obe črti enako dolgi, a različno obrnjeni črtici ob konceh nas tako prevarata, da se nam zdi desna črta, z vun obrnjenima črticama, daljša nego je leva. Zato se nam zdi človek z nakvišku razpetimi rokami večji nego sicer; deblo rogovilastega drevesca se vidi večje nego poleg stoječi kol itd.

Iz zaklada naših pregovorov.

54. Kdor ni zadovoljen z ničemer, ne zadovolji nikogar.

Nekateri ljudje so tako izbirčni, da jim ni zlepa vseč kaka reč. Ako je stvar lepa, bi radi lepšo, ako je velika, jim ni prav, če je majhna, pa zopet ne; ako se jim zdi velikost primerna, jim pa oblika ni prava ali jim barva ne ugaja. Ako sije sonce, se pritožujejo radi vročine, če pa dežuje, tudi godrnjajo. Otroci, posli in delavci jim kar ne morejo ustrezati; sosedé in znance obirajo; kakor se kdo prestopi, jim je napačno; ni ga skoro človeka, ki bi jim bil popolnoma po volji. Slednjič jim pride to čudno vedenje tako v navado, da ne morejo več živeti brez nasprotstva in vednega godinjavsanja.

*) L'appétit vient en mangeant, sodi francoski pregovor.